

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 51,
69, 71, 72¹, 75¹ STRAIPSNIŲ IR VIENUOLIKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO
PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 46³ IR 72¹ STRAIPSNIAIS IR
71¹ STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2022 m. gruodžio 13 d. Nr. XIV-1667
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 111 dalį ir ją išdėstyti taip:

„111. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatyme, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos metrologijos įstatyme, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme, Reglamente (ES) 2019/943 ir šio reglamento VII skyriuje nurodytų sričių tinklo kodeksuose ir gairėse (toliau – tinklo kodeksai ir gairės).“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) nustato tinklų naudotojų įrenginių prijungimo prie elektros tinklų trukmę;“.

2. Pakeisti 7 straipsnio 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13) nustato dėl laikino elektros energijos persiuntimo nutraukimo ir ribojimo, siekiant užtikrinti visuomenės interesus, atsiradusių tiesioginių pagrįstų nuostolių apskaičiavimo ir atlyginimo tvarką;“.

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį 3¹ punktu:

„3¹) tvirtina kompensacijos, kurią tinklų operatorius moka vartotojams tais atvejais, kai elektros energijos persiuntimas atnaujinamas per ilgesnį negu šio įstatymo 72¹ straipsnio 1 ir (ar) 3 dalyje nustatytą laikotarpį, apskaičiavimo metodiką ir nustato maksimalų kompensacijos dydį;“.

2. Pakeisti 9 straipsnio 4 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) per kiek laiko tinklų operatoriai atlieka vartotojų įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ir aprūpinimo elektros energija atnaujinimo darbus;“.

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 21 dalį ir ją išdėstyti taip:

„21. Leidimas vykdyti nepriklausomo paklausos tiekėjo veiklą išduodamas asmenims, kuriems nėra pradėta bankroto, reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra.“

2. Papildyti 16 straipsnį 21¹ ir 21² dalimis:

„21¹. Leidimas vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą išduodamas šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis asmenims, kurie atitinka visus šiuos reikalavimus:

1) turi šio įstatymo 46³ straipsnyje nurodytą galiojantį prievolių įvykdymo užtikrinimą, jeigu elektros energija tiekama buitiniams vartotojams;

2) neturi pradelstų įsipareigojimų, susijusių su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, mokėjimu. Laikoma, kad įsipareigojimai, susiję su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, mokėjimu, yra vykdomi, jeigu neįvykdytų įsipareigojimų suma yra mažesnė kaip 50 eurų;

3) asmeniui nėra pradėtų nemokumo, bankroto, reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūrų;

4) turi parengtą Tarybos nustatytos formos nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo planą;

5) atitinka šio įstatymo 46 straipsnio 6 dalies 1 punkte nurodytą reikalavimą.

21². Šio straipsnio 21¹ dalies 1–5 punktuose nurodytų reikalavimų taikymo ir įvertinimo tvarka nustatoma šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyta tvarka.“

3. Buvusias 16 straipsnio 21¹ ir 21² dalis laikyti atitinkamai 21³ ir 21⁴ dalimis.

5 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmuo, siekiantis gauti veiklos elektros energetikos sektoriuje licenciją ar leidimą, išskyrus šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytą leidimą, Licencijavimo taisyklėse ir Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia licencijas ar leidimus išduodančiai institucijai prašymą ir šiose taisyklėse nustatytus dokumentus

ir (ar) informaciją. Asmuo, siekiantis įgyti leidimą vykdyti nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą, Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia Tarybai atitikties šio įstatymo 16 straipsnio 21 dalyje nustatytiems reikalavimams deklaraciją (toliau – deklaracija). Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo asmens teisės vykdyti nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą įgijimo dienos Taryba privalo patikrinti deklaracijoje pateiktą informaciją.“

2. Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Licencija ar leidimas, išskyrus šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytą leidimą, išduodami, tikslinami ir keičiami arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti, patikslinti ar pakeisti licenciją ar leidimą pateikiamas pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Licencijavimo taisyklėse ir Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų registravimo licencijas ar leidimus išduodančioje institucijoje dienos. Jeigu į tinkamai pateiktą prašymą išduoti, patikslinti ar pakeisti licenciją ar leidimą neatsakoma per šioje dalyje nurodytą terminą, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl licencijos ar leidimo išdavimo, patikslinimo ar pakeitimo.“

3. Pakeisti 17 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Už licencijuojamos veiklos ir leidimus turinčių asmenų veiklos sąlygų ir reikalavimų pažeidimus asmenys, turintys licencijas ir (ar) leidimus atitinkamai energetikos veiklai, įspėjami apie galimą licencijų ar leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinimą Licencijavimo taisyklėse ir Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka. Licencijos ar leidimo galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas, licencijos ar leidimo galiojimas panaikinamas Energetikos įstatyme nustatyta tvarka. Leidimų, nurodytų šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 1–6 ir 8 punktuose, keitimo, tikslinimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir leidimų galiojimo panaikinimo pagrindų taikymo tvarka nustatoma Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse.“

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Gamintojai, išskyrus gamintojus, elektros energiją gaminančius iš atsinaujinančių išteklių, norintys parduoti elektros energiją tiesiogiai vartotojams, privalo gauti leidimą verstis nepriklausomo elektros energijos tiekimo veikla, kaip nurodyta šio įstatymo 16 straipsnio 21¹ dalyje. Gamintojams, elektros energiją gaminantiems iš atsinaujinančių išteklių, elektros energiją parduodantiems tiesiogiai vartotojui, taikomos nepriklausomam elektros energijos

tiekėjui nustatytos sąlygos ir reikalavimai, išskyrus reikalavimus, nustatytus šio įstatymo 46 ir 46³ straipsniuose.“

7 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 43 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) ne vėliau kaip iki 2021 m. rugpjūčio 1 d. raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus vartotojus apie sutarties su visuomeniniu tiekėju nutraukimą, jų pareigą pasirinkti nepriklausomą tiekėją iki šio straipsnio 1 dalies 2 ar 3 punkte nurodytos datos, numatomą elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimą vartotojams per nustatytą terminą nepasirinkus nepriklausomo tiekėjo, įskaitant informaciją apie garantinį elektros energijos tiekėją, garantinio tiekimo pradžią ir garantinio tiekimo sąlygas, numatytas šio straipsnio 14 dalyje ir šio įstatymo 44 straipsnyje, naujų sutarčių sudarymą ir ankstesnių sutarčių pasibaigimą, taip pat apie tai, kad skirstomųjų tinklų operatorius perduos jų asmens duomenis nepriklausomiems tiekėjams pasiūlymų dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo pateikimo tikslu, nurodant, kokiais terminais ir kokie asmens duomenys bus perduoti to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams, ir apie tai, kad šie vartotojai turi teisę pranešti skirstomųjų tinklų operatoriui apie savo nesutikimą dėl jų asmens duomenų perdavimo nepriklausomiems tiekėjams;“.

2. Pakeisti 43 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Nepriklausomi tiekėjai, pasibaigus šio straipsnio 9 dalyje nurodytam terminui, vartotojų, kurie per šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytą terminą nepasirinko nepriklausomo tiekėjo ir kuriems dėl to užtikrinamas garantinis tiekimas, kas mėnesį skirstomųjų tinklų operatoriaus atnaujinamus duomenis tvarko tiek, kiek to reikia pasiūlymams dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo pateikti, tačiau ne ilgiau kaip iki 2026 m. gruodžio 31 d.“

3. Papildyti 43 straipsnį 10¹ dalimi:

„10¹. Buitinių vartotojų, kuriems garantinis tiekimas užtikrinamas dėl to, kad jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su buitinais vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, duomenys nepriklausomiems tiekėjams teikiami šio įstatymo 44 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 44 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Garantinis elektros energijos tiekėjas garantinį tiekimą atlieka laikydamasis šių sąlygų:

1) garantinis tiekimas vartotojui užtikrinamas, kai vartotojas, ne vėliau kaip prieš 3 savaites iki nepriklausomo tiekėjo nutraukiamos veiklos arba su vartotoju sudarytos elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties, arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties nutraukimo gavęs nepriklausomo tiekėjo rašytinį ar elektroninių ryšių priemonėmis pateiktą įspėjimą, per 2 savaites nuo šio pranešimo gavimo dienos nepasirenka kito nepriklausomo tiekėjo ar paaiškėja šio straipsnio 3 dalyje nurodytos aplinkybės, – tokiais atvejais vartotojų su nepriklausomu tiekėju sudaryta elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis laikoma nutraukta. Garantinis tiekimas vartotojams, išskyrus buitinius vartotojus, užtikrinamas persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su skirstomųjų tinklų operatoriumi pagrindu. Buitiniams vartotojams garantinis elektros energijos tiekimas užtikrinamas pagal garantinio elektros energijos tiekėjo viešai skelbiamas garantinio elektros energijos tiekimo užtikrinimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sąlygas, kurios rengiamos Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka. Vartotojui, kuriam užtikrinamas garantinis tiekimas, nusprendusiam sudaryti elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su nepriklausomu tiekėju, garantinis tiekimas nutraukiamas ne vėliau kaip per 3 savaites nuo nepriklausomo tiekėjo pranešimo garantiniam elektros energijos tiekėjui pateikimo dienos. Garantinio tiekimo trukmė – ne ilgiau kaip 6 mėnesiai. Jeigu per 6 mėnesius vartotojas nepasirenka naujo nepriklausomo tiekėjo, garantinis elektros energijos tiekėjas įgyja teisę nutraukti elektros energijos tiekimą vartotojui. Apie garantinio tiekimo nutraukimą garantinis elektros energijos tiekėjas įspėja vartotoją ne vėliau kaip prieš 3 savaites iki elektros energijos tiekimo nutraukimo dienos;

2) jeigu vartotojas, kuriam buvo suteiktas garantinis tiekimas, garantinio tiekimo laikotarpiu pasirenka nepriklausomą tiekėją, vartotojas privalo sumokėti garantiniam elektros energijos tiekėjui už suvartotą elektros energiją pagal garantinio elektros energijos tiekėjo pateiktą mokėjimo dokumentą;

3) buitiniams vartotojams, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 1,15. Vartotojams, išskyrus buitinius vartotojus, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje,

padauginus iš koeficiento 1,25. Šią kainą apskaičiuoja garantinis elektros energijos tiekėjas ir paskelbia savo interneto svetainėje. Skirtumas tarp faktinių ataskaitinio laikotarpio pajamų ir garantinio elektros energijos tiekėjo patirtų garantinio elektros energijos tiekimo veiklos sąnaudų, įskaitant elektros energijos įsigijimo sąnaudas, priskiriamas garantinio elektros energijos tiekėjo sąnaudoms ar pajamoms pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą metodiką.“

2. Pakeisti 44 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Garantinis elektros energijos tiekėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo garantinio tiekimo pradžios raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja vartotojus, išskyrus buitinius vartotojus, nurodytus šio įstatymo 43 straipsnio 10 dalyje, apie tai, kad garantinis elektros energijos tiekėjas nuo garantinio tiekimo pradžios suteikė prieigą nepriklausomiems tiekėjams prie šių vartotojų duomenų: objekto numerio, objekto adreso, kontaktinės informacijos (telefono ryšio numerio ir elektroninio pašto adreso), jeigu tokius duomenis garantinis elektros energijos tiekėjas turi, vartotojo pasirinkto tarifo ar tarifo plano, įskaitant laiko zonų skaičių.“

3. Pakeisti 44 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Tais atvejais, kai šio straipsnio 6 dalyje nurodyti vartotojai yra fiziniai asmenys, perkantys elektros energiją ūkinei komercinei ar profesinei veiklai, arba buitiniai vartotojai, nurodyti šio įstatymo 43 straipsnio 10¹ dalyje, prieiga prie šių vartotojų duomenų nesuteikiama, jeigu vartotojas per 30 kalendorinių dienų nuo garantinio tiekimo pradžios informavo garantinį elektros energijos tiekėją apie tai, kad nesutinka, jog jo duomenys būtų prieinami nepriklausomiems tiekėjams. Garantinis elektros energijos tiekėjas, per nurodytą terminą negavęs vartotojo nesutikimo dėl jo duomenų perdavimo nepriklausomiems tiekėjams, nuo kito kalendorinio mėnesio visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka suteikia prieigą prie vartotojo duomenų ir juos kas mėnesį atnaujina.“

4. Pakeisti 44 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Prieiga prie šio straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytų vartotojo duomenų nepriklausomiems tiekėjams užtikrinama tol, kol vartotojui užtikrinamas garantinis tiekimas. Tais atvejais, kai vartotojas nesutinka dėl konkrečioms nepriklausomiems tiekėjams suteiktos prieigos prie jo duomenų, apie savo nesutikimą tvarkyti duomenis vartotojas informuoja konkretų nepriklausomą tiekėją. Tais atvejais, kai vartotojas nesutinka dėl visiems nepriklausomiems tiekėjams suteiktos prieigos prie jo duomenų, apie savo nesutikimą vartotojas informuoja garantinį elektros energijos tiekėją, kuris, nepagrįstai nedelsdamas, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo vartotojo nesutikimo gavimo dienos duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka apie tai informuoja nepriklausomus tiekėjus. Nepriklausomi tiekėjai gautus vartotojų duomenis naudoja pasiūlymams dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir

persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo pateikti tiek, kiek jų naudojimas nepažeidžia Elektroninių ryšių įstatymo reikalavimų.“

9 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 46 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu yra rašytinis ar elektroninių ryšių priemonėmis pateiktas vartotojo sutikimas, nepriklausomas tiekėjas turi teisę iš skirstomųjų tinklų operatoriaus gauti vartotojo elektros energijos suvartojimo duomenis, kurie naudojami pasiūlymams dėl elektros energijos tiekimo parengti ir pateikti vartotojui. Vartotojo elektros energijos suvartojimo duomenų pateikimo nepriklausomam tiekėjui tvarka nustatoma Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse. Nepriklausomas tiekėjas jį pasirinkusiems vartotojams elektros energiją tiekia pagal sutartis. Vartotojo prašymu nepriklausomas tiekėjas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo vartotojo prašymo pateikimo dienos privalo parengti ir pateikti elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties projektą. Šios sutartys sudaromos raštu ar, jeigu yra techninės galimybės, elektroninių ryšių priemonėmis (pasirašomos saugiu elektroniniu parašu, per elektroninės bankininkystės sistemą ar naudojant kitas technologijas), jeigu jomis galima tinkamai identifikuoti sutartį sudarantį asmenį. Šioje dalyje nurodytas sutartis gali būti siūloma sudaryti ir nuotoliniu būdu telefonu. Nuotolinių sutarčių telefonu sudarymo tvarka ir kiti reikalavimai tokioms sutartims nustatyti Civilinio kodekso 6.228⁷, 6.228⁸, 6.228¹⁰ ir 6.228¹¹ straipsniuose.“

2. Papildyti 46 straipsnį 6, 7, 8 ir 9 dalimis:

„6. Nepriklausomas tiekėjas privalo:

1) užtikrinti, kad nepriklausomo tiekėjo – akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės – nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis negu 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio. Jeigu nepriklausomo tiekėjo – juridinio asmens – teisinė forma kitokia negu akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, visi nepriklausomo tiekėjo – juridinio asmens – turtiniai įsipareigojimai negali viršyti viso juridinio asmens turto. Šio punkto reikalavimas netaikomas nepriklausomam tiekėjui – fiziniam asmeniui;

2) ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kiekvieno ketvirčio pabaigos pateikti Tarybai jos nustatytos formos ataskaitą, kurioje pateikiami duomenys, reikalingi nepriklausomo tiekėjo atitikčiai šios dalies 1 punkte nustatytam reikalavimui įvertinti;

3) jeigu elektros energija tiekama buitiniams vartotojams, pasibaigus kiekvienam mėnesiui, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo paskutinės mėnesio dienos, Tarybai pateikti nepriklausomo tiekėjo visų įvykdytų įsipareigojimų per praėjusius 3 mėnesius pajamų sumą pagal

visas nepriklausomo tiekėjo su buitinais vartotojais sudarytas elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis pagrindžiančią informaciją;

4) jeigu elektros energija tiekama buitiniams vartotojams, likus ne mažiau kaip 3 darbo dienoms iki turimo prievolių įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos, pateikti Tarybai naują nepriklausomo tiekėjo prievolių įvykdymo užtikrinimą ar esamo prievolių įvykdymo užtikrinimo galiojimo termino ir (ar) sumos patikslinimą ir prievolių įvykdymo užtikrinime nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą pagrindžiančius dokumentus;

5) užtikrinti, kad vartotojai būtų informuojami ir konsultuojami bei jų kreipimaisi nagrinėjami laikantis šiame įstatyme ir kituose energetikos sektoriaus teisės aktuose, reglamentuojančiuose nepriklausomo tiekėjo veiklą, nustatytų reikalavimų;

6) jeigu elektros energija tiekama buitiniams vartotojams, skelbti savo interneto svetainėje informaciją apie turimą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą ir šios sumos pokyčius;

7) ne vėliau kaip per 2 darbo dienas pranešti Tarybai apie įsiteisėjusią teismo nutartį išskelti bankroto bylą ar apie priimtą kreditorių susirinkimo nutarimą dėl bankroto procedūros atlikimo ne teismo tvarka.

7. Nepriklausomas tiekėjas, vykdydamas nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą, Tarybos patvirtintų nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo gairėse nustatyta tvarka rengia ir Tarybai teikia nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo planą. Nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo plano tikslas – nustatyti, įvertinti nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikas, numatyti rizikų valdymo priemones ir nepriklausomą elektros energijos tiekimo veiklą vykdančio asmens pasirengimą valdyti veiklos rizikas. Nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo planas atnaujinamas kartą per kalendorinius metus, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nurodytus atvejus, ir teikiamas Tarybai.

8. Taryba, pagal nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo plane pateiktą informaciją nustatiusi nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikas, priima vieną iš šių sprendimų:

1) nurodo, kad nepriklausomas tiekėjas pagerintų nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo procesus;

2) nurodo, kad nepriklausomas tiekėjas patikslintų nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo planą;

3) nurodo, kad nepriklausomas tiekėjas pašalintų nepriklausomo tiekėjo veiklos trūkumus, sukėlusius nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikas.

9. Nepriklausomas tiekėjas Tarybos nustatyta tvarka informuoja Tarybą apie šio straipsnio 8 dalyje nurodytų Tarybos priimtų sprendimų įgyvendinimą.“

10 straipsnis. Įstatymo papildymas 46³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 46³ straipsniu:

„46³ straipsnis. Nepriklausomo tiekėjo prievolių įvykdymo užtikrinimas, kai elektros energija tiekama buitiniams vartotojams

1. Nepriklausomas tiekėjas privalo turėti galiojantį prievolių įvykdymo užtikrinimą, kai elektros energija tiekama buitiniams vartotojams. Pagal nepriklausomo tiekėjo prievolių įvykdymo užtikrinimą finansų įstaiga įsipareigoja sumokėti Tarybai jos reikalaujamą pagrįstą sumą, nevirsžijančią prievolių įvykdymo užtikrinime nurodytos sumos, buitinių vartotojų nuostoliams kompensuoti, jeigu atsirado bent viena iš šio straipsnio 7 dalyje nurodytų aplinkybių.

2. Nepriklausomo tiekėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo trumpiausias galiojimo terminas – 3 mėnesiai.

3. Prievolių įvykdymo užtikrinimo panaudojimo ir administravimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4. Nepriklausomas tiekėjas užtikrina, kad jo turimas prievolių įvykdymo užtikrinimas atitinka šioje dalyje nustatytus reikalavimus. Nepriklausomo tiekėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti didžiausia suma iš šių:

1) 2 000 eurų;

2) 7 procentai nepriklausomo tiekėjo visų įvykdytų įsipareigojimų per praėjusius 3 mėnesius pajamų sumos pagal visas nepriklausomo tiekėjo su buitinais vartotojais sudarytas elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis. Apskaičiuojant šią pajamų sumą, nepriklausomo tiekėjo taikyta galutinė elektros energijos kaina buitiniams vartotojams (su pridėtinės vertės mokesčiu) padauginama iš šių vartotojų suvartoto elektros energijos kiekio.

5. Nepriklausomas tiekėjas privalo užtikrinti, kad prievolių įvykdymo užtikrinimo suma netaptų mažesnė, negu nustatyta šio straipsnio 4 dalyje. Jeigu nepriklausomo tiekėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo suma tampa mažesnė, negu nustatyta šio straipsnio 4 dalyje, nepriklausomas tiekėjas privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo šioje dalyje numatytos aplinkybės atsiradimo, kreiptis į finansų įstaigą dėl prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos patikslinimo. Finansų įstaiga ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo nepriklausomo tiekėjo kreipimosi dienos priima sprendimą dėl prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos patikslinimo. Nepriklausomas tiekėjas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo finansų įstaigos sprendimo dėl prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos patikslinimo gavimo dienos privalo pateikti Tarybai prievolių įvykdymo užtikrinimą ir prievolių įvykdymo užtikrinime nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą pagrindžiančius dokumentus.

6. Taryba, šio įstatymo 16 straipsnio 21¹ dalies 1 punkte, 46 straipsnio 6 dalies 3 ir 4 punktuose, 46³ straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais Tarybos nustatyta tvarka, tikrina, ar nepriklausomo tiekėjo prievolių įvykdymo užtikrinime nurodyta prievolių įvykdymo užtikrinimo suma apskaičiuota pagal šio straipsnio nuostatas.

7. Taryba, veikianti kaip naudos gavėja, turi teisę gauti prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą dėl bent vienos iš nurodytų aplinkybių, atsiradusių prievolių įvykdymo užtikrinimo galiojimo laikotarpiu:

1) nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su buitinais vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba vienašališkai nutraukia elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, išskyrus atvejus, jeigu nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su buitinais vartotojais sąlygomis arba vienašališkai nutraukia elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį dėl to, kad buitinis vartotojas nevykdo ar netinkamai vykdo sutartinius įsipareigojimus ir tai yra esminis sutarties pažeidimas;

2) nepriklausomas tiekėjas tampa nemokus;

3) nepriklausomam tiekėjui iškeliama bankroto byla, pradedamas bankroto procesas ne teismo tvarka arba pradedama likvidavimo procedūra, nepriklausomo tiekėjo – fizinio asmens – mirties atveju.

8. Prievolių įvykdymo užtikrinimas neapima:

1) žalos, kurią buitinis vartotojas patyrė dėl netinkamos nepriklausomo tiekėjo suteiktų paslaugų kokybės;

2) neturtinės žalos, kurią patyrė buitinis vartotojas;

3) žalos, kurią patyrė buitinis vartotojas dėl nepriklausomo tiekėjų veiksmų, kuriuos nulėmė nenugalimos jėgos aplinkybės (*force majeure*), kaip tai suprantama pagal Civilinio kodekso 6.212 straipsnio 1 dalį;

4) žalos, kurią buitinis vartotojas patyrė dėl nepriklausomo tiekėjo nesuteiktų į elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį neįtrauktų paslaugų, kurios nėra nepriklausomas elektros energijos tiekimas.

9. Taryba Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka skelbia informaciją apie buitinių vartotojų prašymų dėl nuostolių kompensavimo pateikimą ir nagrinėjimą. Buitinis vartotojas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Tarybos informacijos apie prašymų dėl nuostolių kompensavimo pateikimą ir nagrinėjimą paskelbimo dienos turi kreiptis į Tarybą. Prašymai dėl nuostolių kompensavimo nagrinėjami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

10. Prievolių įvykdymo užtikrinimo suma Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka proporcingai pagal elektros energijos suvartojimą padalijama visiems į Tarybą besikreipusiems buitiniams vartotojams ir Tarybos išmokama besikreipusiems buitiniams vartotojams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 11 dalyje nustatyta tvarka išmokos gavimo dienos Taryboje.

11. Taryba, nedelsdama, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo visų buitinių vartotojų prašymų išnagrinėjimo, finansų įstaigai pateikia rašytinį reikalavimą ir jį patvirtinančius dokumentus dėl prievolių įvykdymo užtikrinime nurodytos sumos. Finansų įstaiga prievolių įvykdymo užtikrinime nurodytą sumą, skirtą buitinio vartotojo nuostoliams kompensuoti, turi išmokėti Tarybai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Tarybos rašytinio reikalavimo ir jį patvirtinančių dokumentų gavimo dienos.

12. Finansų įstaiga prievolių įvykdymo užtikrinime nurodytos sumos turi teisę nemokėti, kai patirtus nuostolius buitiniams vartotojams visiškai kompensuoja nepriklausomas tiekėjas, arba išmoką sumažinti proporcingai nepriklausomo tiekėjo buitiniams vartotojams atlygintų nuostolių sumos dydžiui.“

11 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vartotojai turi būti raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuojami apie elektros energetikos įmonės ketinimą pakeisti sutarties sąlygas. Teikiant informaciją apie šį ketinimą, turi būti pranešama apie vartotojų teisę nepritarti sutarties sąlygų pakeitimui ir, vartotojui neišreiškus savo valios dėl energetikos įmonės siūlomų sutarties sąlygų pakeitimo, sutartis laikoma nepakeista.“

12 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 69 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Viršutines perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų ribas nustato Taryba, vadovaudamasi Energetikos įstatymu, šiuo įstatymu ir viršutinių kainų ribų nustatymo metodikomis. Taryba, nustatydamą perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų viršutines ribas, atsižvelgia į šių paslaugų teikimo sąnaudas. Be to, Taryba pagal Tarybos patvirtintą metodiką nustato papildomų paslaugų įsigijimo dedamąją prie perdavimo paslaugos kainos arba papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugų kainos.“

2. Papildyti 69 straipsnį 4¹ ir 4² dalimis:

„4¹. Taryba, nustatydamą viršutines perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų ribas, įvertina tinklų operatoriaus patirtas pagrįstas išlaidas, susijusias su kompensacijų, nurodytų šio įstatymo

72¹ straipsnio 2 ir 3 dalyse, apskaičiavimo ir išmokėjimo administravimu, bei tinklų operatoriaus patirtas pagrįstas išlaidas, susijusias su pagrįstų tiesioginių nuostolių tinklų naudotojams, įskaitant gamintojus, atlyginimo administravimu viršijus šio įstatymo 71 straipsnio 4 ar 5 dalyje nustatytą elektros energijos persiuntimo nutraukimo laikotarpį arba pagal šio įstatymo 71 straipsnio 8 dalį sutartą laikotarpį.

4². Jeigu tinklų operatoriaus išlaidos kompensacijoms, nurodytoms šio įstatymo 72¹ straipsnio 2 ir 3 dalyse, išmokėti patiriamos, kai elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas dėl trečiųjų asmenų (išskyrus operatoriaus įgaliotus trečiuosius asmenis) kaltės ir neatnaujintas šio įstatymo 72¹ straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytais terminais, tinklų operatorius imasi visų priemonių, kad būtų nustatytas kaltas asmuo ir išieškota padaryta žala, įskaitant vartotojams sumokėtų kompensacijų sumas. Jeigu tinklų operatoriui pritaikius šias priemones paaiškėja, kad nėra galimybės nustatyti trečiųjų asmenų, dėl kurių kaltės buvo nutrauktas elektros energijos persiuntimas, ir reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrą atliekančio auditoriaus išvadoje nėra nustatyta kitaip, tinklų operatoriaus patirtos išlaidos kompensacijoms išmokėti įvertinamos nustatant viršutines perdavimo ar skirstymo paslaugų kainų ribas.“

3. Papildyti 69 straipsnį 7¹ dalimi:

„7¹. Taryba priima sprendimą dėl skirtumo, susidariusio tarp Tarybos nustatytų ir faktinių elektros energijos įsigijimo technologinėms reikmėms kainų, taip pat Tarybos nustatytų ir prognozuojamų elektros energijos įsigijimo technologinėms reikmėms kainų už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatytos perdavimo ir (ar) skirstymo paslaugos kainos ir tarifai, bei pagrįstų sąnaudų, įvertinimo nustatant atskirą, nei nurodyta šio straipsnio 8 dalyje, papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos. Tarybos apskaičiuotas lėšų perviršis, susidaręs tarp prognozuojamų ir faktinių elektros energijos įsigijimo technologinėms reikmėms kainų bei pagrįstų sąnaudų, įvertinamas kito laikotarpio perdavimo ar skirstymo paslaugų kainose ir (ar) tarifuose.“

4. Pripažinti netekusia galios 69 straipsnio 8¹ dalį.

5. Papildyti 69 straipsnį 10¹ dalimi:

„10¹. Kai Vyriausybė, siekdama sumažinti energijos išlaidas elektros energijos vartotojams, Energetikos įstatyme nustatyta tvarka priima sprendimą kompensuoti šiame straipsnyje nurodytų valstybės reguliuojamų kainų dalį, Taryba viršutines paslaugų kainų ribas ir (ar) paslaugų teikėjų nustatytas paslaugų kainas ir tarifus nustato ir (ar) skelbia bei keičia nesilaikydama šio straipsnio 6 ir 10 dalyse nurodytų kainų ir tarifų nustatymo ir (ar) skelbimo ir taikymo terminų, o nustatytos ir (ar) paskelbtos bei pakeistos kainos ir tarifai taikomi nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį buvo priimtas Tarybos sprendimas, pirmos dienos, jeigu Tarybos sprendime nenumatyta vėlesnė data.“

13 straipsnis. Vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti vienuoliktojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

**APRŪPINIMO ELEKTROS ENERGIJA NUTRAUKIMAS, RIBOJIMAS IR
ATNAUJINIMAS. TECHNINIAI REIKALAVIMAI IR ELEKTROS ENERGIJOS
TIEKIMO SAUGUMO UŽTIKRINIMAS“.**

14 straipsnis. 71 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 71 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

**„71 straipsnis. Laikino elektros energijos persiuntimo iš elektros tinklų ir į elektros
tinklus nutraukimo ir ribojimo sąlygos tinklų naudotojams nesant
tinklų naudotojų kaltės**

1. Tinklų operatorius gali laikinai nutraukti elektros energijos persiuntimą tinklų naudotojams nesant tinklų naudotojų kaltės tik siekdamas apsaugoti visuomenės interesus, tarp jų Energetikos įstatyme nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, arba įgyvendindamas ypatingos valstybinės svarbos projektus, arba atlikdamas naujų vartotojų ar gamintojų prijungimo prie elektros tinklų ar elektros tinklų priežiūros darbus. Laikino elektros energijos persiuntimo nutraukimo siekiant užtikrinti visuomenės interesus ir su tuo tiesiogiai susijusių pagrįstų nuostolių apskaičiavimo ir atlyginimo tvarką nustato energetikos ministras.

2. Tinklų operatorius gali nutraukti ar apriboti elektros energijos persiuntimą tinklų naudotojams be išankstinio įspėjimo tik tais atvejais, kai tuo siekiama išvengti avarijos, sutrikimo ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle, likviduoti patirtą avariją, sutrikimus ar gedimus arba Energetikos įstatyme nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, kai reikia vykdyti tinklų naudotojų avarinius atjungimus pagal avarinių atjungimų grafikus. Šiais atvejais energetikos ministro nustatyta tvarka tinklų naudotojui turi būti nedelsiant pranešama apie elektros energijos persiuntimo nutraukimą ar apribojimą.

3. Įgyvendindamas ypatingos valstybinės svarbos projektus, atlikdamas naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ar tinklų priežiūros darbus, tinklų operatorius gali iš dalies arba visiškai atjungti tinklų naudotojo įrenginius reikiamam laikotarpiui, ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas pranešęs tinklų naudotojui, išskyrus atvejus, kai tinklų naudotojas sutiko dėl trumpesnio įspėjimo termino.

4. Įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, atliekant naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ar tinklų priežiūros darbus, taip pat šio straipsnio 6 dalyje nurodytais atvejais, elektros energijos persiuntimas gali būti laikinai

nutrauktas ar apribotas ne ilgesniam kaip 336 valandų per dvejus kalendorinius metus laikotarpiui. Į šį laikotarpį nėra įtraukiamas laikas, kai elektros energijos persiuntimas laikinai nutraukiamas ar apribojamas tinklų naudotojui sutikus su kitokiomis elektros energijos persiuntimo sąlygomis, be kurių būtų neįmanomas jo elektros įrenginių prijungimas prie tinklų operatoriaus elektros tinklų.

5. Vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie skirstomųjų tinklų, elektros energijos persiuntimas negali būti laikinai nutrauktas ilgiau kaip 24 valandas iš eilės. Tinklų operatorius ir vartotojas, išskyrus buitinį vartotoją, gali susitarti dėl kitų negu šioje dalyje nustatytų elektros energijos persiuntimo nutraukimo sąlygų.

6. Kai tinklų naudotojams elektros energijos persiuntimas laikinai nutraukiamas ar apribojamas dėl kito tinklų operatoriaus įgyvendinamų ypatingos valstybinės svarbos projektų, kito tinklų operatoriaus valdomuose elektros tinkluose vykdomo naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų, tinklų priežiūros darbų ir dėl to elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo laikotarpis yra ilgesnis negu nurodytas šio straipsnio 4 ar 5 dalyje, tinklų operatorius, prie kurio valdomų elektros tinklų prijungti tinklų naudotojo elektros įrenginiai, turi atgręžtinių reikalavimų teisę į šį tinklų operatorių. Atgręžtinių reikalavimų atveju tinklų operatoriaus patirti nuostoliai apskaičiuojami proporcingai laikui, kurį elektros energijos persiuntimas laikinai nutraukiamas ar apribojamas dėl kito tinklų operatoriaus įgyvendinamų ypatingos valstybinės svarbos projektų, kito tinklų operatoriaus valdomuose elektros tinkluose vykdomo naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ar tinklų priežiūros darbų. Atgręžtinių reikalavimų dydis nustatomas bendroje tinklų operatorių susitarimu sudaromoje komisijoje.

7. Šio straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatos netaikomos, kai tinklų priežiūros darbai atliekami siekiant išvengti avarijos, sutrikimo ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle, likviduoti patirtą avariją, sutrikimus ar gedimus arba Energetikos įstatyme nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, kai reikia vykdyti tinklų naudotojų avarinius atjungimus pagal avarinių atjungimų grafikus.

8. Tinklų operatorius ir tinklų naudotojas gali susitarti dėl objektyviai pagrįsto ilgesnio, negu nurodyta šio straipsnio 4 dalyje, laikino elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo laikotarpio.

9. Už nepersiųstą elektros energijos kiekį, esant ilgesniam negu šio straipsnio 4 ar 5 dalyje nurodytam laikotarpiui arba ilgesniam negu pagal šio straipsnio 8 dalį sutartam laikotarpiui, su tuo susiję pagrįsti tiesioginiai nuostoliai, kaip jie apibrėžti Civilinio kodekso 6.249 straipsnio 1 dalyje, apskaičiuojami ir atlyginami tinklų naudotojui energetikos ministro nustatyta tvarka.

10. Tinklų operatorius tinklų naudotojui neatlygina jo patirtų nuostolių, kai tinklų operatorius elektros energijos persiuntimą nutraukia ar apriboja:

1) kai Taryba ir (ar) tinklų operatorius nustato tokius tinklų naudotojo elektros įrenginių ir (ar) jų eksploatacijos trūkumus, dėl kurių gresia avarija, gedimai, sutrikimai ar kyla pavojus žmonių gyvybei ir saugumui;

2) kai tinklų naudotojas neužtikrina elektros kokybės standarto ir tinklų operatorių išduotų techninių sąlygų bei kitų atitinkamų techninių norminių dokumentų reikalavimų laikymosi;

3) kai tinklų naudotojas viršija suteiktą leistiną naudoti galią ir (ar) leistiną generuoti galią;

4) kai tai būtina siekiant išvengti ekstremaliosios energetikos padėties ar susiklosčius elektros energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle ne dėl tinklų operatoriaus kaltės ekstremaliajai energetikos padėčiai, kuri kelia grėsmę elektros energetikos sistemos ar elektros tinklo funkcionavimui ir stabilumui;

5) kai susidaro generavimo galios ar elektros energijos deficitas;

6) dėl izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo bandymo, jeigu nuostoliai dėl šio bandymo atsiranda dėl aplinkybių, kurių prieš pradedant izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo bandymą nebuvo ir kurių nebuvo galima numatyti, taip pat jų nebuvo galima išvengti, kontroliuoti ir pašalinti;

7) jeigu tinklų naudotojas sutinka su kitokiomis elektros energijos persiuntimo sąlygomis, be kurių būtų neįmanomas jo elektros įrenginių prijungimas prie tinklų operatoriaus elektros tinklų.

11. Tiesioginių nuostolių dydis nustatomas pagal tinklų operatoriaus arba tinklų naudotojo pateiktus įrodančius dokumentus. Jeigu tiesioginių nuostolių dydžių pagal turimą informaciją tiksliai nustatyti negalima, jų dydis nustatomas šalių susitarimu. Šalims nesusitarus, tiesioginių nuostolių dydį nustato teismas.

12. Jeigu elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas ar apribotas ilgiau negu šio straipsnio 4 ar 5 dalyje nurodytą laikotarpį arba ilgiau negu pagal šio straipsnio 8 dalį sutartą laikotarpį, tinklų operatorius kas dvejus kalendorinius metus per 3 mėnesius, pasibaigus antriems kalendoriniams metams, informuoja apie tai tinklų naudotojus energetikos ministro nustatyta tvarka.

13. Tinklų naudotojas, kuriam elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas ar apribotas ilgiau negu šio straipsnio 4 ar 5 dalyje nurodytą laikotarpį arba ilgiau negu pagal šio straipsnio 8 dalį sutartą laikotarpį, turi teisę tinklų operatoriui pateikti prašymą dėl tiesioginių nuostolių atlyginimo iš karto po tiesioginių nuostolių atsiradimo, tačiau visais atvejais ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo šio straipsnio 12 dalyje nurodytos informacijos gavimo.

14. Tinklų operatorius privalo tinklų naudotojo prašymą išnagrinėti ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai tinklų operatoriaus sprendimu tinklų naudotojo prašymui nagrinėti sudaroma komisija (toku atveju šis terminas gali

būti pratęstas ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų). Tinklų operatorius tinklų naudotojų prašymus nagrinėja vadovaudamasis energetikos ministro nustatyta tvarka.

15. Tinklų operatorius, nustatęs, kad tinklų naudotojo prašymas dėl nuostolių atlyginimo yra pagrįstas, tinklų naudotojui nuostolius, patirtus dėl elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo, atlygina per 30 kalendorinių dienų nuo tinklų naudotojo prašymo išnagrinėjimo dienos, jeigu tinklų naudotojas ir tinklų operatorius nesusitaria kitaip.

16. Gamintojo pagamintos elektros energijos persiuntimo į elektros tinklus nutraukimui ir ribojimui *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 1–4 ir 6–15 dalių nuostatos. Apskaičiuojant susijusių pagrįstų tiesioginių nuostolių dydį už nepersiųstą pagamintos elektros energijos kiekį, esant ilgesniam negu šio straipsnio 4 dalyje nurodytam laikotarpiui arba ilgesniam negu pagal šio straipsnio 8 dalį sutartam laikotarpiui, taip pat įvertinami gamintojo sutaupymai. Be šio straipsnio 9 dalyje nurodytų pagrįstų tiesioginių nuostolių atlyginimo, gamintojui už nepersiųstą pagamintos elektros energijos kiekį, esant ilgesniam negu šio straipsnio 4 dalyje nurodytam laikotarpiui arba ilgesniam negu pagal šio straipsnio 8 dalį sutartam laikotarpiui, taip pat atlyginamos negautos pajamos.“

15 straipsnis. 71¹ straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 71¹ straipsnį.

16 straipsnis. Įstatymo papildymas 72¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 72¹ straipsniu:

„72¹ straipsnis. Elektros energijos persiuntimo atnaujinimas vartotojams

1. Nutrūkus elektros energijos persiuntimui, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus:

1) perdavimo sistemos operatorius turi atnaujinti elektros energijos persiuntimą vartotojams ne vėliau kaip per 12 valandų;

2) skirstomųjų tinklų operatorius turi atnaujinti elektros energijos persiuntimą vartotojams ne vėliau kaip per 6 valandas, kai vartotojo elektros įrenginiai įrengti miestuose, kuriuose gyvena daugiau kaip 80 000 gyventojų, ir laisvųjų ekonominių zonų teritorijose, ir ne vėliau kaip per 12 valandų, kai vartotojų elektros įrenginiai įrengti kitoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Jeigu tinklų operatorius neatnaujina elektros energijos persiuntimo šio straipsnio 1 dalyje nurodytais terminais, vartotojo prašymu jis turi sumokėti vartotojui kompensaciją, išskyrus atvejus, kai elektros energijos persiuntimas:

1) nutrūko dėl:

a) vartotojo kaltės;

- b) karo, teroristinių veiksmų;
- c) nenugalimos jėgos aplinkybių;
- d) valstybės veiksmų;
- e) būtinojo reikalingumo;
- 2) buvo nutrauktas:

a) siekiant apsaugoti visuomenės interesus, įskaitant atvejį, kai tai būtina siekiant išvengti ekstremaliosios energetikos padėties arba Energetikos įstatyme nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį;

b) siekiant išvengti avarijos, sutrikimo ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle ar likviduoti patirtą avariją, sutrikimus ar gedimus;

c) vartotojams ir (ar) gaminantiems vartotojams viršijus leistinos naudoti galios ir (ar) leistinos generuoti galios dydį arba nevykdant susitarimų dėl kitų elektros energijos persiuntimo sąlygų, be kurių būtų neįmanomas jų elektros įrenginių prijungimas prie tinklų operatoriaus elektros tinklų.

3. Jeigu elektros energijos persiuntimas nutrūko dėl gamtos reiškinių (potvynio, perkūnijos, apšalo, šlapdribos, audros, škvalo, ižo ar panašiai) sukeltos energetikos objektų ir įrenginių avarijos, kurios kriterijai numatyti energetikos objektų ir įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose, ar gaisro ir tinklų operatorius neatnaujiną elektros energijos persiuntimo per 72 valandas, vartotojo prašymu jis turi sumokėti vartotojui Tarybos nustatyta tvarka apskaičiuotą kompensaciją.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas metinis vienam vartotojo objektui išmokamos kompensacijos dydis negali viršyti pusės vartotojui per praėjusius kalendorinius metus priskaičiuotų persiuntimo paslaugos mokesčių sumos (be pridėtinės vertės mokesčio) už konkretų vartotojo objektą, išskyrus atvejus, kai elektros energijos persiuntimas nutrūksta ir nėra atnaujinamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytais terminais daugiau kaip du kartus per metus. Tuo atveju, jeigu elektros energija būtų vartojama ne ištisus metus, didžiausias mokėtinas kompensacijos dydis būtų apskaičiuojamas proporcingai faktiniam elektros energijos vartojimo laikui. Kai elektros energijos persiuntimas nutrūksta ir nėra atnaujinamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytais terminais daugiau kaip du kartus per metus, paskesniais atvejais kiekvienos išmokamos kompensacijos maksimalus dydis negali būti didesnis kaip pusė vartotojo per praėjusius kalendorinius metus už konkretų vartotojo objektą priskaičiuotų persiuntimo paslaugos mokesčių sumos (be pridėtinės vertės mokesčio). Einamaisiais kalendoriniais metais vartotojui priskaičiuotos kompensacijos dalis, viršijanti šioje dalyje nurodytą metinę vienam vartotojo objektui galimą išmokėti kompensacijos sumą, nėra mokama.

5. Jeigu tinklų operatorius neatnaujiną elektros energijos persiuntimo šio straipsnio 1 ar

3 dalyje nurodytais terminais, ne vėliau kaip per 45 kalendorines dienas nuo elektros energijos persiuntimo atnaujinimo tinklų operatorius privalo informuoti vartotoją apie teisę kreiptis dėl šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos kompensacijos. Vartotojas, siekiantis gauti šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytą kompensaciją, per 6 mėnesius nuo tinklų operatoriaus pranešimo gavimo dienos pateikia prašymą tinklų operatoriui. Tinklų operatorius vartotojo prašymą privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos.

6. Tinklų operatorius, nustatęs, kad vartotojo prašymas dėl kompensacijos yra pagrįstas, vartotojui kompensaciją sumoka per 30 kalendorinių dienų nuo vartotojo prašymo išnagrinėjimo dienos, jeigu vartotojas ir tinklų operatorius nesusitaria kitaip.

7. Kai būtina užsitikrinti trumpesnę elektros energijos persiuntimo atnaujinimo laiką, negu numatyta šio straipsnio 1 dalyje, arba išvengti elektros energijos persiuntimo nutrūkimo, vartotojai, išskyrus buitinius vartotojus, kreipiasi į tinklų operatorių dėl rezervinės linijos ar dėl tiesioginės skirstymo linijos įrengimo. Rezervinė linija įrengiama nuo skirstomųjų tinklų operatoriui priklausančių žemos ar vidutinės įtampos elektros tinklų ir, jai atsijungus, jos įjungimas vykdomas per laiką, nurodytą šio straipsnio 1 dalyje. Tiesioginė skirstymo linija įrengiama nuo skirstomųjų tinklų operatoriui priklausančių vidutinės įtampos elektros tinklų taip, kad, sugedus šiai linijai ir (ar) kitam elektros energijos šaltiniui, perjungimas nuo vieno elektros energijos šaltinio prie kito būtų vykdomas per relinės apsaugos ir automatikos įtaisų suveikimo laiką. Šioje dalyje nurodyti vartotojai taip pat turi teisę patys įsirengti elektros energijos šaltinius, kurie užtikrina nuo skirstomųjų tinklų operatoriaus elektros tinklų nepriklausomą elektros energijos tiekimą. Vartotojas tinklų operatoriui kompensuoja 100 procentų visų tinklų operatoriaus išlaidų, patirtų tinklų operatoriui įrengiant rezervinę ir (ar) tiesioginę skirstymo linijas.

8. Jeigu tinklų operatorius neatnaušina elektros energijos persiuntimo šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytais terminais dėl įvykių kito tinklų operatoriaus valdomuose elektros tinkluose ir vartotojo prašymu sumoka vartotojui kompensaciją, tinklų operatorius, prie kurio valdomų elektros tinklų prijungti vartotojo elektros įrenginiai, turi atgręžtinių reikalavimų teisę į kitą tinklų operatorių. Atgręžtinių reikalavimų atveju tinklų operatoriaus patirti nuostoliai apskaičiuojami proporcingai laikui, kurį elektros energijos persiuntimas buvo nutrūkęs dėl įvykių kito tinklų operatoriaus valdomuose elektros tinkluose. Atgręžtinių reikalavimų dydis nustatomas bendroje tinklų operatorių susitarimu sudaromoje komisijoje.

9. Vartotojai, nutrūkus elektros energijos persiuntimui, taip pat turi teisę kreiptis į tinklų operatorių dėl patirtų pagrįstų tiesioginių nuostolių, kaip jie apibrėžti Civilinio kodekso 6.249 straipsnio 1 dalyje, atlyginimo.“

17 straipsnis. 72¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu elektros energijos persiuntimas nutrūko dėl gamtos reiškinių (potvynio, perkūnijos, apšalo, šlapdribos, audros, škvalo, ižo ar panašiai) sukeltos energetikos objektų ir įrenginių avarijos, kurios kriterijai numatyti energetikos objektų ir įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose, ar gaisro ir tinklų operatorius neatnaujina elektros energijos persiuntimo per 48 valandas, vartotojo prašymu jis turi sumokėti vartotojui Tarybos nustatyta tvarka apskaičiuotą kompensaciją.“

18 straipsnis. 75¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 75¹ straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių projektuotojas turi ir kitų teisių ir pareigų, numatytų Civiliniame kodekse ir kituose įstatymuose.“

19 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2, 3, 7, 8, 12–17 straipsnius ir šio straipsnio 2–5 dalis, įsigalioja 2023 m. kovo 1 d.

2. Šio įstatymo 2 ir 3 straipsniai, 12 straipsnio 2 dalis, 13–16 straipsniai įsigalioja 2023 m. liepos 1 d.

3. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje išdėstytos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą 1,15 koeficientą, naudojamą elektros energijos garantinio tiekimo kainai buitiniams elektros energijos vartotojams apskaičiuoti, garantinis elektros energijos tiekėjas taiko buitiniams elektros energijos vartotojams, apskaičiuodamas elektros energijos garantinio tiekimo kainą už buitinių elektros energijos vartotojų 2022 m. gruodžio mėnesį ir vėlesniais mėnesiais suvartotą elektros energiją.

4. Šio įstatymo 17 straipsnis įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir energetikos ministras priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus:

1) dėl šio įstatymo 4, 5, 6, 9, 10 ir 11 straipsnių – iki 2023 m. vasario 28 d.;

2) dėl šio įstatymo 2, 3, 14 ir 16 straipsnių – iki 2023 m. birželio 30 d.

6. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pateiktos deklaracijos išduoti leidimus vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą baigiamos nagrinėti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusiuose Elektros energetikos įstatymo 16 ir 17 straipsniuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

7. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto šio įstatymo įsigaliojimo dienos informuoja nepriklausomus tiekėjus apie tai, kad nepriklausomi tiekėjai, kuriems licencija ar leidimas vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekėjo veiklą išduotas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos ar šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, privalo iki 2023 m. kovo 31 d. Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikti visą reikalingą informaciją ir dokumentus apie šio įstatymo 4, 9 ir 10 straipsniuose išdėstytuose Elektros energetikos įstatymo 16, 46 ir 46³ straipsniuose nustatytų reikalavimų (toliau šioje dalyje – Elektros energetikos įstatymo nustatyti reikalavimai) įvykdymą. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, iš nepriklausomo tiekėjo gavusi informaciją ir dokumentus apie Elektros energetikos įstatymo nustatytų reikalavimų įvykdymą, ne vėliau kaip iki 2023 m. balandžio 30 d. priima sprendimą, ar nepriklausomas tiekėjas atitinka Elektros energetikos įstatymo nustatytus reikalavimus. Jeigu Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustato, kad nepriklausomas tiekėjas neatitinka Elektros energetikos įstatymo nustatytų reikalavimų, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba panaikina nepriklausomo tiekėjo licencijos ar leidimo vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekėjo veiklą galiojimą nuo 2023 m. gegužės 1 d.

8. Jeigu nepriklausomi tiekėjai šio straipsnio 7 dalyje nustatytu terminu nepateikė Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai visos minėtos informacijos ir dokumentų, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba panaikina nepriklausomo tiekėjo licencijos ar leidimo vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekėjo veiklą galiojimą nuo 2023 m. gegužės 1 d.

9. Nepriklausomi tiekėjai, kuriems licencija ar leidimas vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą išduotas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos ir kurie neplanuoja vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklos po šio įstatymo įsigaliojimo, privalo ne vėliau kaip iki 2023 m. balandžio 1 d. apie tai informuoti Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą, skirstomųjų tinklų operatorius ir savo vartotojus.

10. Šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje išdėstytos Elektros energetikos įstatymo 43 straipsnio 10¹ dalies ir šio įstatymo 8 straipsnio 2 ir 3 dalyse išdėstytų Elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatos taikomos ir vartotojams, kuriems elektros energijos garantinis tiekimas užtikrinamas šio įstatymo įsigaliojimo dieną, o nurodytose dalyse numatyti vartotojų informavimo bei nesutikimų dėl vartotojų duomenų prieinamumo nepriklausomiems tiekėjams pateikimo terminai skaičiuojami nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

11. Vartotojai, kuriems energetikos ministro nustatyta tvarka yra suteikta elektros energijos persiuntimo patikimumo ir aprūpinimo elektros energija atkūrimo trukmės (toliau – patikimumo kategorija) I ar II patikimumo kategorija ir kurie siekia užsitikrinti didesnio patikimumo aprūpinimą elektros energija, elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka iki 2024 m. birželio 30 d. kreipiasi į skirstomųjų tinklų operatorių dėl

reikiamų techninių sprendinių (papildomo elektros energijos šaltinio, išskyrus autonominius elektros energijos šaltinius) įgyvendinimo ir galiojančių persiuntimo paslaugų teikimo sutarčių ir (ar) kitų dokumentų, kuriuose numatomas elektros energijos persiuntimo atnaujinimo terminas, pakeitimo arba naujų persiuntimo paslaugų teikimo sutarčių sudarymo ar kitų dokumentų išdavimo. Nurodytos sutartys ar kiti dokumentai turi būti pakeisti arba naujos sutartys sudarytos ar kiti dokumentai išduoti iki 2025 m. birželio 30 d.

12. Vartotojams, nurodytiems šio straipsnio 11 dalyje, ir kitiems vartotojams, kuriems energetikos ministro nustatyta tvarka yra suteikta I ar II patikimumo kategorija ir kurie iki 2025 m. gruodžio 31 d. nesudarys naujų ir (ar) nepakeis galiojančių persiuntimo paslaugų teikimo sutarčių ir (ar) kitų dokumentų, kuriuose numatomas elektros energijos persiuntimo atnaujinimo terminas, nuostatų, elektros energijos persiuntimas nuo 2026 m. sausio 1 d. bus atnaujinamas pagal šio įstatymo 16 straipsnyje išdėstyta Elektros energetikos įstatymo 72¹ straipsnyje nustatytus elektros energijos persiuntimo atnaujinimo terminus ir nebebus skaičiuojama patikimumo kategorijos dedamoji.

13. Šio straipsnio 11 ir 12 dalyse nurodytiems vartotojams, kurie elektros energijos tiekimą ir vartojimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka yra sumokėję už patikimumo kategorijos suteikimo paslaugą ir moka patikimumo kategorijos dedamąją, skirstomųjų tinklų operatorius turi užtikrinti nepakeistas arba lygiavertes tokių vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie skirstomųjų elektros tinklų schemas.

14. Jeigu šio straipsnio 11 ir 12 dalyse nurodyti vartotojai iki 2025 m. gruodžio 31 d. nesudarys naujų ir (ar) nepakeis galiojančių persiuntimo paslaugų teikimo sutarčių ir (ar) kitų dokumentų, kuriuose numatomas elektros energijos persiuntimo atnaujinimo terminas ir vartotojo elektros įrenginių prijungimo prie skirstomųjų elektros tinklų schema, skirstomųjų tinklų operatorius teisės aktų, reglamentuojančių vartotojų informavimą, nustatyta tvarka ir (ar) su vartotojais sudarytose sutartyse sutartais būdais turi vartotojui pateikti atnaujintus nuosavybės ribų aktus su informacija apie numatomą elektros energijos persiuntimo atnaujinimo terminą bei vartotojo elektros įrenginių prijungimo prie skirstomųjų elektros tinklų schemą tiesiogine skirstymo linija ir (ar) rezervine linija, kaip jos apibrėžiamos energetikos ministro tvirtinamose elektros įrenginių įrengimo taisyklėse.

15. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2023 m. birželio 30 d. suderina perdavimo sistemos operatoriaus parengtas elektros energijos perdavimo paslaugos teikimo sutarčių standartines sąlygas, kuriomis vadovaudamasis perdavimo sistemos operatorius pakeičia ar sudaro naujas sutartis.

20 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimo stebėseną ir rezultatų vertinimas

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija atlieka šio įstatymo 16 ir 17 straipsniuose išdėstytoje Elektros energetikos įstatymo 72¹ straipsnio 3 dalyje nustatytos elektros energijos persiuntimo nutraukimo trukmės, nuo kurios pradedama skaičiuoti kompensacija, nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti nustatytos teigiamos ir neigiamos šio įstatymo 16 ir 17 straipsniuose išdėstytoje Elektros energetikos įstatymo 72¹ straipsnio 3 dalyje nustatyto teisinio reguliavimo pasekmės ir pasiūlymai dėl šio įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių įstatymų tobulinimo.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 7 metai nuo šio įstatymo 16 straipsnyje išdėstytos Elektros energetikos įstatymo 72¹ straipsnio 3 dalies įsigaliojimo dienos.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas per 12 mėnesių nuo *ex post* vertinimo laikotarpio pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda